

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Unde-i buba răutăților?

Lăcomia și lipsa de creștinătate, cari fac păgânătăți nemaipomenite și turbură cumpăna dintre țări și popoare — Judecați de aiurea și dela noi

Toată boala are o pricină, o sămânță, o bubă. Așa spun doftorii cei învățați de astăzi și așa știm și din graiurile bătrânilor. Oă nu-i durere fără judecată. Și nici pătimire fără porneală.

Auzim azi și cetim prin toate novelele, că lumea întreagă îi beteagă rău și azi-măine ciumpăvește din picioare și cade la zăcere. Cade la așternut și Dumnezeu știe dacă se vor găsi leacuri la vreme, să se mai intrame pe cum a fost.

Această boală se arată și se simte pretutindeni, în tot ceasul și la tot pasul. Boala lumii o simțim noi oamenii, copiii ei. O simțim mai povarnic ca totdeauna, pentru că, pe cât se pare, beteșugul a cuprins trupul întreg, și picioare, și mâni, și măruntaie, și fruntea. De sus până jos tot o durere, un alean. Durerile sporesc pe zi ce merge și de ici și de colo, și la dreapta, și la stânga, deopotrivă. Răutățile le simțim în fiecare zi, tot mai amarnic. Nu trebuie să le mai înșirăm, că ne ard pielea și ne curmă puterile tuturorora. Ajunge un singur cuvânt să știm de ce este vorba *criza!*

Iar criza însemnează că nu sunt: bani, nu-i câștig, nu-i învățare, nici de bucate, nici de vite, nici de muncă. Nu umblă negoațele, nu se durigă banul, nu mișcă viața. Rău le merge la plugari, rău le merge la slujbași, la neguțători, la advocați, la ingineri, la dascăli, la preoți; la bogați ca și la săraci. Toți se vaieră și blastămă boala care a cuprins lumea. Se vaieră și se întreabă, că oare unde-i buba răutăților, unde-i începutul boalei și sămânța durerilor?

Unde?

Mare doftor trebuie să fii, ca să poți pune degetul la locul cu otrava! Nici prin minte nu ne trece să ne credem a fi noi acești doftori prea învățați, cari să găsim buba pe care înzadar o caută miniștrii tuturor țarilor, o caută economiștii și politicienii, o caută bancherii și profesorii cari s'au peste toate învățăturile și peste toți dascălii. O caută ziua și noaptea, o caută cu toate oglinzile și ochianele lor și n'o găsesc. Oă dacă ar fi găsit-o, ar trebui să știm și noi de dansa.

Totuși, alegem și culegem și noi păreri cari vin de aiurea, de prin străinătăți și dela noi din țară, ca să știe și cetitorii noștri ce cred „doftorii“ crizei despre buba cea mare a zilelor. Acești doftori sunt gânditori și învățați cu ochii în patru cum se zice, cari, stând pe culmi foarte înălțate, văd mai bine decât noi, cei mulți și mărunți cari ne tărâm ca niște viermușori în marea foteală a vieții.

O mare gazetă englezească (Manchester Gardian) spune că boala e dela cap și că astăzi lumea suferă de beteșugul nebuniei! Dă și pilde pentru acest cuvânt greu și de mare ocară. Cică producătorii cei mari de bumbac din țările calde, în loc să-și vândă sutele de mii de vagoane de prin magazii cu prețuri scăzute, mai bine le ard și le prefac în cenușă! Plugarii cei bogați din America în loc să astupe gurile celea flămânde cu poverile celea mari de grâu ce le prisosesc, le dau la locomotivele trenurilor, să le ardă în loc de cărbuni. Boabele de cafea, de cari a dat Dumnezeu cu nemiluita, farmerii cei bogați le încarcă pe vapoare și le duc în largul mării, să le arunce în valuri, numai să nu le vândă sub prețul hotărât. Anglia însăși se plânge că azi-măine se inneacă în lapte și'n unt și nu mai poate suferi mirosul de brânză! Tot așa e în America. Economii de vite de-acolo, cică sunt gata cât de curând să taie și să omoare tot a zecea vacă din cirezile lor, ca să se inputineze laptele și să se ridice la preț!

Așa beteșug cumplit a cuprins părțile de lume dinspre Soare-Apune.

În schimb ne avem și noi beteșugurile noastre, nu mai puțin ciudate. La noi în țară metrul patrat de sticlă pentru ferești se vinde cu 100—110 Lei, pe când cehoslovacii și belgienii ni-l îmbie cu 40 lei, trimis acasă la noi. Cementul nostru, de lipsă la zidiri, se cumpără cu 300 lei suta de chilograme, iar cehoslovacii ni l-ar da cu 90 lei. Zahărul fabricat în țară la noi se vinde cu 44 lei chilogramul, iar Cehii ni-l îmbie cu 7 lei! Fără să mai vorbim de alte negoațe.

Ce boală poate fi care naște ase-

menea răutăți? Dacă ziceți *lăcomie* de câștig, mult și ușor, ați nimerit vorba. Lăcomia și lipsa de creștinătate, cari ne omoară mai rău decât toate pecinginile și beteșugurile.

Și vor mai fi și alte bube, cari toate laolaltă dau boala cea mare ce ne sugrumă. Vremea este ca cei chemați să vadă de leacuri grabnice, oricât de aspre și de amare, până nu va fi prea târziu.

Nicolae Secășanu

Contra dării pe lefuri. Guvernul țării noastre are de gând ca dela 1 Ianuarie încolo să scadă mult lefurile funcționarilor. Fiindcă nu toți funcționarii sunt plățiți de stat ci sunt unii, la bănci, fabrici și altele, așa numiții funcționari particulari, guvernul a hotărât ca asupra lefil acestora să se pună o nouă dare. Funcționarii particulari s'au adunat în toate orașele și au spus că nu pot suferi altă dare. În zilele din urmă chiar Uniunea Camerelor de comerț a trimis o adresă ministerului de finanțe, prin care aduce la cunoștință, că funcționarii particulari au atâtea greutăți în viață și lefuri atât de mici încât nu mai pot suferi nici o nouă scădere.

O grupare politică Manollescu. După ce dl Mihail Manollescu, a fost dat afară din postul de guvernator al Băncii Naționale, prietenii săi politici și-au declarat dorința de a forma o grupare politică sub conducerea sa. Dl Manollescu a fost de aceeaș părere și în zilele acestea dsa va face cele de lipsă ca să se recunoască în parlament acest nou și cel mai tânăr partid politic.

Trotzki contra hitleriștilor. Hitleriștii sunt germani partizani de a lui Hitler. Ei au idei naționaliste germane și se gândesc la o nouă împărăție germană puternică și temută, așa cum a fost Germania înainte de războiul cel mare. Ei luptă din răzputeri pentru răsturnarea guvernului și nădăjdiesc chiar că în primăvară când se va alege un nou președinte al Germaniei să fie ei învingători. Celelalte partide sunt foarte îngrijorate. Trotzki, fostul conducător bolșevic, care se află acum scos din țara lui, îndeamnă pe comuniștii din Germania să lupte din răzputeri contra hitleriștilor. El știe că dacă Hitler va ajunge la putere comunismul nu mai poate avea viitor în Germania, căci poporul, care-și lubește patria și neamul nu se poate da la comunism. A te gândi să sprijinești comunismul, înseamnă să te joci tu însuși cu soarta. Și între comuniști sunt mari și tari și mai ales acolo numai cel mare și tare trăește bine și după plac. Celalți toți sunt slujji.

Dumineca strămoșilor

Tălcul acestei Dumineci. Cum au fost strămoșii Domnului și de câte feluri. Ce putem învăța din viețile lor. Cea dintâi căsătorie încheiată în ceruri. Temelia căsătoriei este frica Domnului

Cele două Dumineci dinainte de Crăciun sunt închinare strămoșilor și părinților Domnului nostru Isus Hristos, și anume cea din 13 Decembrie strămoșilor, cum sunt Adam și Eva și patriarhii Avraam, Isac și Iacob, iar cea din 20 Decembrie părinților celorce din veac bine au plăcut lui Dumnezeu, dela Adam și până la Iosif logodnicul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Intrebarea e, pentru ce poruncește biserică noastră răsăriteană să sărbătorim în cele două Dumineci dinainte de Crăciun pe strămoșii și părinții Mântuitorului? Pentru că să ne dăm seama că Mântuitorul nostru a fost și Dumnezeu și om totdeodată și că, om fiind, a avut acelaș trup cum îl avem și noi, mai ales că el s'a născut, ca și noi, din sângele unei femei, cu deosebirea că el s'a născut din fecioară curată din Preacurata Fecioară Maria, întrupându-se însă din Spirit Sfânt.

Chiar de aceea este bine să luăm pe rând pe strămoșii Domnului și să vedem dela care ce putem învăța.

Adam este strămoșul cel mai îndepărtat al Domnului. Adam a fost pedepsit de Dumnezeu, pentru că, în loc să asculte de porunca sa dumnezească, a ascultat de glasul muierei, iar muierea de glasul diavolului. Muierea a fost curioasă, ca în totdeauna, a stat de vorbă cu diavolul îmbrăcat în formă de șarpe, care a întrebato: „Pentru ce a zis Dumnezeu să nu mâncați din toți pomii raiului?” Iară Eva a răspuns: „Din rodul pomilor raiului mâncăm, iară din rodul pomului, care este în mijlocul raiului, a zis Dumnezeu să nu mâncăm, nici să ne atingem de dânsul, ca să nu murim”. Și a zis șarpele către muiere: „Nu veți muri, că știe Dumnezeu că, ori în ce zi veți mânca dintr'insul, se vor deschide ochii voștri și veți fi ca niște dumnezei, cunoscând binele și răul”.

Eva s'a lăsat ademenită, tot asemenea și Adam, și au mâncat amândoi din pom, lăsându-se păcăliți de „tatăl minciunii”, adică de diavolul. Prin aceasta oamenii cei dintâi, și prin ei neii toți, am căzut și ne-am făcut robi păcatului. A trebuit deci să vină „al doilea Adam”, adică Isus Hristos, strămoșul sufletesc al oamenilor răscumparați, să se urce și el pe un lemn, pe lemnul crucii, să biruie pe diavolul și pe noi să ne slobozească din robia lui. La un lemn, la pomul științei binelui și a răului, a căzut Adam, strămoșul nostru al tuturor, făcându-se, prin neascultare, rob păcatului; și tot la un lemn, la lemnul crucii, a căzut diavolul, prin ascultarea lui Isus de dumnezeescul său tată. Adam prin neascultarea sa, ne-a pricinuit moartea; Hristos, prin ascultarea de dumnezeescul său tată, ne-a câștigat viața de veci.

Eva, este mama trupeză a tuturor oamenilor, — Maria este mama sufletească a noastră a tuturor celor răscumparați prin Isus. Eva a fost plăsmuită de Dumnezeu din coasta lui Adam, înzestrată fiind, pe lângă suflet nemuritor, și cu harul sfințitor, — Maria, s'a născut fără păcat strămoșesc. Eva a crezut diavolului, — Maria a crezut ingerului.

Când a văzut Adam că mai este eu el în rai încă un om asemenea lui, iară Dumnezeu i-a spus cum a făcut pe acest al doilea om, Adam s'a bucurat mult și a zis: Iată acum os din oasele mele și trup din trupul meu; aceasta se va chema muiere, pentru că din bărbatul său s'a luat. Pentru aceea omul va lăsa pe tatăl său și pe mamă-sa și se va lipi de muierea sa. Dumnezeu, împreunând pe Adam și Eva, a întemeiat, aflându-se ei încă în raiul desfătărtii, căsătoria pe care apoi Isus Hristos a mai întărit-o și desăvârșit-o, ridicându-o între cele șapte taine sau sacramente.

Al doilea strămoș mai de seamă al lui Isus a fost Avraam, care trăia, între păgânii înstrăinați de Dumnezeu, în căsătorie fericită și cinstită cu soție-sa Sara. Dumnezeu, știindu-l om cinstit și cu frica lui Dumnezeu, l-a ales de strămoș al fiului său, care va să răscumpe lumea din blăstăm. Văzând însă că, în mijlocul păgânilor din Haran din Mesopotania îi este primejduită credința, i-a poruncit: „Ieși din pământul acesta și din rudenia ta și din casa tatălui tău și vino în pământul pe care ți-l voi arăta. Eu te voi face neam mare și te voi binecuvânta și voi mări numele tău și întru tine se vor binecuvânta toate neamurile pământului”. Astfel s'a mutat Avraam în pământul Hanaanului, unde, ca străin, își putea păstra mai ușor credința nestirbită.

Avraam îmbătrânise foarte. Știind că nu peste mult va trebui să moară, s'a gândit să aște undeva o femeie cu frica lui Dumnezeu pentru fiul său Isaac. L-a trimis deci pe sluga sa cea mai credincioasă, pe Eliezer, în Mesopotamia, de unde venise Avraam în Hanaan, ca să-i găsească lui Isaac muiere, căci acolo credința era mult mai curată decât în Hanaanul cel plin de păgâni. Și Eliezer a aflat pe Raveca, o fată foarte așezată, bună la inimă, plină de credință, care întrebată fiind: „Merge-vei cu omul acesta?” a răspuns: „Voiu merge”.

Iar când Isaac a voit să-și însoare pe fiul său Iacob, l-a trimis tot în Mesopotamia, la Lavan fratele Ravecei, unde 14 ani a slujit până a putut câștiga de muiere pe Rahila, iar, după ce o câștigase, s'a întors în pământul tatălui său în Hanaan.

La toți trei acești patriarhi aflăm credință mare și nestrămutată față de Dumnezeu și căsătorie după voința și porunca lui Dumnezeu, drept aceea și Dumnezeu îi răsplătește, făgăduindu-le că-i va face neam mare prin care se vor binecuvânta toate neamurile pământului.

Vedem însă, între strămoșii lui Isus, pe unii cari au fost neascultători și neimplinitori ai poruncilor lui Dumnezeu, mai ales în ce privește căsătoria. Astfel e de pildă chiar însuș înțeleptul Solomon, care și-a luat, la bătrânețe, muiere păgâne cari i-au abătut inima dela Dumnezeu și i-au întors-o la zeii păgânilor. Și s'a mâniat Domnul pe Solomon și a zis: „Fiindcă n'ai păzit poruncile mele, împărăția ta voi

rupe-o în două și numai pentru David, robul meu, voi da o parte fiului tău”.

Al doilea urmaș al său Aviam și-a luat de muiere pe păgâna Maaha, care se închina zeiței Astarta din Sidon, făcând și pe Aviam să se închine Astartei. Abia feciorul său Asa a putut să curețe țara de păgâni. Au urmat apoi la domnie întâi bărbatul și pe urmă fiul Ataliei, a unei păgâne necinstite, care a avut de părinți pe Ahav și Iezavel din Samaria. Pe acești doi regi din seminția lui David sf. evangelist Matei nici nu-i pomenește între strămoșii lui Isus, atât au fost de fărădelege.

Ce vedem din înșirarea acestor strămoși ai Domnului și din viața lor?

Că temelia unei căsnicii cinstită și încheiată după porunca Domnului este credința în Dumnezeu și supunerea soților în voia și la poruncile lui Dumnezeu. Fără de această temelie căsătoria nu poate fi cu adevărat fericită, dupăcum ne arată pătania lui Solomon, Aviam și a bărbatului și fiului Atalei.

Chiar de aceea, oricine vrea să se căsătorească, să nu caute nici frumusețe, nici bogăție, nici neam mare și ales, ci înainte de toate credință în Dumnezeu și supunere în voia lui cea sfântă. Unul ca acesta poate fi sigur că a aflat cecece a căutat, adică o căsnicie fericită și binecuvântare dela Dumnezeu.

Aceia în schimb cari nu caută credința și evlavie, nici frica de Dumnezeu în soții sau soțiile lor se vor asemăna bărbatului nebun, carele a zidit casa sa pe nisip. Și s'a pogorât ploaia și au venit râurile și au bătut vânturile și au levit casa aceea, și a fost căderea ei mare. (Matei 7, 27).

În numărul viitor vom scoate și altă învățătură din evanghelia sfinților părinți ai lui Isus, dela Adam și până la Iosif, logodnicul Mariei, învățătură de mare folos pentru vremurile de astăzi, scoasă tot din pătaniile acestor părinți.

Părintele Iuliu

Hoție în biserică. În ziua de 10 Noiembrie a. c. Părintelui Protopop Belibanu, i-a dispărut din paltonul de iarnă portmoneul cu 2100 lei și unele scrisori și acte. Tot același Părinte în lunie a. c. i-a dispărut un alt portmoneu cu 1800 Lei și mai multe acte foarte valoroase și cu niște amintiri prețioase de ale soției sale repausate și ale fiului său mort în Italia, și ultima scrisoare pe care fiul său a scris-o din Roma. Tot din biserică, înainte au 3 săptămâni, i-a dispărut Păr. Dr. Chiș (din buzunarul paltonului) 1000 lei, iar în anul trecut Păr. vicar E. Bran un portmoneu cu vre-o 3—4000 lei. Mulțumită unei eleve, care asista la sf. Liturghie, hoțul a fost prins, se numește Flore Criste, fiul cel mai mare al crâșnicului (sfăt) bisericii, de 21 ani. Portmoneul l-a furat (din altar) în timp ce preotul mărturisirea în sacristie. Luat la întrebări, a negat, a recunoscut și predat portmoneul ultim cu 2000 lei, numai după ce i-s'au adus martori. Portmoneul cel vechiu cu 1800 lei, acte, și amintiri încă le-a negat, totuși le-a recunoscut, a spus că banii l-a folosit (pentru lucruri rușinoase) iar actele și scrisorile le-a nimicit într'un mod foarte urât. Acelaș are obiceiul ca în fiecare zi să fure din vinul de liturghie și din chibritele preotului, banii din perșeul bisericii. Aproape sigur că și banii păr. Ban și păr. Cristotel tot el i-afurat. Acestea până în prezent n'a voit să le recunoască. În tot cazul credem că-și va lua pedeapsa. Dealtfel deja este închis la poliție.

Sărbătoarea sf. Nicolae în parohia Galtiu

Intr'o comună mică de pe malul stâng al Mureșului, în Galtiu, județul Alba, mare sărbătoare sufletească a avut în zilele de 5, 6 și 7 Decembrie, anul acesta, adică sărbătoarea sf. Nicolae, patronul bisericii și al comunei.

Din toate unghiurile satului și din toate căsuțele, credincioșii cu mic cu mare, bătrâni tineri, bărbați, femei, fete, feciori și copii, la glasul trăgănat al clopotelor și la sunetul pârâitor al toacii de lemn, alergau înspre frumoasa bisericuță așezată în mijlocul satului unde în prețuia sărbătorii de sf. Nicolae, se slujia Paraclisul Maicii Domnului, și se rostea predică tot în cinstea acestei Maice binecuvântate, întru pomenirea marelui săbor dela Efes, la anul 431, când s'a înfruntat mândria sumefului patriarh al Constantinopolului Nestorie, carele îndrăznise să zică și să predice, că Preasfânta Fecioară nu este vrednică să fie numită Mama lui Dumnezeu.

Grele și nelegiuite vorbe grăește omul orbit de patima sumefiei. Grele și nesocotite vorbe a grăit și nefericitul Nestorie împotriva Maicii lui Dumnezeu; dar biserica lui Hristos, căreia însuși Domnul i-a făgăduit, că va fi cu ea până la sfârșitul veacului —, nu putea, nu poate și nu va putea să meargă pe căi rătăcite niciodată, de oarece Spiritul sfânt veghează asupra ei și o povățuiește, ridicând din sânul ei bărbați însufleșiți și sfinți, cari să o apere, și cu vorba și cu scrisul, sub ocârmuirea verhovnicului dela Roma.

Sf. Celestin, papa din aceea vreme, îndată ce auzi despre otrava sufletească, pe care patriarhul Nestorie o arunca în inimile credincioșilor, plin de amărăciune și mâhnit și scârbit până în adâncul sufletului, scris

lui Nestorie o scrisoare în care îl poruncea să-și retragă cuvintele în termen de zece zile, căci altcum va fi alungat din scaun; iar cu îndeplinirea acestei porunci a încredințat pe înțeleptul patriarh sf. Ciril din Alexandria. Acesta la porunca papii adună pe toți episcopii din Asia mică, din Palestina, Egipt și Europa, la Efes, în sărbătorile Rusalelor anul 431, și acolo cu însuflețire se hotărî, că celce ar zice că Preasfânta Fecioară nu este vrednică să fie numită Mama lui Dumnezeu, să fie afurisit, eretic și alungat din sânul bisericii.

Poporul din Efes și jur, cu făclii aprinse au petrecut pe sfinții părinți ai săborului până la locuințele lor, cântând cântări de laudă și mărire către Preacurata Fecioară, pe care însuș arhangelul Gavril a numit-o „binecuvântată între femei“.

Intru pomenirea acestui săbor mareș, s'au făcut anul acesta sărbători în toată lumea catolică, de oarece în acest an s'au împlinit 1500 de ani, de când Preabinecuvântata Fecioară din Nazaret, a fost proclamată sărbătorește înaintea lumii întregi de Maică alui Dumnezeu și Împărăteasă a cerului.

Credincioșii din Galtiu, la sfatul neobositului și înțeleptului lor preot Iosif Pop, s'au hotărît să prăznuiască această pomenire în sărbătoarea sf. Nicolae, sub a cărui ocrotire ei au pus și biserica și comuna întreagă, pentru că sărbătoarea să aibă o însemnătate îndoită.

Dar oare cum ar fi putut ei mai mult să cinstească și pe Regina cerului și pe cereșcul lor ocrotitor, decât spovedindu-se toți întru această zi și cuminecându-se, și astfel cu inimile curate și cu Hristos în suflete să cânte:

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu
Mântuiește-ne pe noi...
Nu vom tăcea niciodată Născătoare de Dumnezeu
A grai puterile tale noi nevrednicii...

și

În Mira, sfințe sfințitor te-ai arătat,
Și Evanghelia lui Hristos
Plinindu-o, cuvioase Nicolae,
Ți-ai pus sufletul pentru poporul tău...

Îți creștea inima de bucurie, văzând, cu câtă însuflețire alergau credincioșii, ca să îngenunche înaintea preoților, și sub taina sfân-

tului patrafir să-și ușureze sufletele și să-și mângâie inimile de greutatea vremurilor pe cari le trăim, câștigând curaj și tărie în nădejdea Aceleia, care este rugătoare caldă și zid nemișcat al mântuirii.

Cei patru preoți, adică preotul local, pâr. Iosif Pop din Galtiu, pâr. Liviu Dumitrescu, din Sântimbru, pâr. Ioan Coman din Oieșdea și pâr. Dr. Nicolae Lupu dela Blaj, care a și predicat, cu bucurie împărtășeau sfânta deslegare în numele Tatălui și al Fiului și al Spiritului sfânt, acelor suflete, cari doreau să prăznuiască sărbătoarea Maicii lui Dumnezeu și a patronului bisericii și al comunei lor, cu sufletele curate și cu Hristos în inimă.

Biserica — destul de încăpătoare de altcum —, abia putea să cuprindă între zidurile ei mulțimea de credincioși, cari ascultau cu inimile pline de sfântă bucurie predicile; și părea că trăești în cele dintâi veacuri ale creștinismului văzând cum aceea mulțime îngenunchia când se deschidea ușa împărătească; iar când „cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste se apropiau, ca să primească pe mirele Hristos, părea că te simți transportat în altă lume, departe de aceste țărâmurii reci, seci și uscate, tulburi și înrăutățite, în cari aleargă astăzi, se zolește și se obosește cea mai mare parte a omenirii.

S'au cuminecat — putem zice fără a greși mult —, toți oamenii din sat, iar după sfânta liturghie, par'că în fiecare față, și în ochii fiecăruia puteai citi bucuria și mulțumirea pe care numai biserica o poate da în sfințele ei Taine, și numai acela o poate primi, care iubește pe Dumnezeu mai presus de toate, și pe deapropoale său ca pe sine însuș.

Laudă se cuvine vouă, bravi credincioși din Galtiu. Domnul milelor să rămână pururea în inimile voastre, să vă mângâie și să vă povățuiască în căile Sale cele bune întotdeauna. El să ajute ca pilda voastră să fie urmată de câți mai mulți credincioși de pe întinsele meleaguri ale țării noastre, unde — de o vreme încoace —, pare că din ce în ce tot mai puțină viață sufletească se vede, și din zi în zi pier tot mai multe flori de ale virtuților creștinești, cotropite și copleșite de buruienile veninoase ale patimilor, ale înșelăciunii și ale nepăsării de cele sfinte. Laudă și cinste se

Foița „UNIRII POPORULUI“

Când eram dieci la Blaj

Insemnările Părintelui Nicolae Coroiu din Bucium-Șasa, vechiu elev al școlilor din Blaj

Publicate de A. MELIN

Lemnăriile

În timpurile mai de demult fiecare profesor dela școlile din Blaj avea pe lângă sine câte-un băiat dintre școlari, care-l servia. Ucenicii aceștia locuiau împreună într'o chille sau două din vechea mănăstire, iar vara își luau boscărțile și se mutau în „lemnăriile“ din curtea liceului, unde s'a clădit mai târziu aripa cea nouă a gimnaziului. „Bedellile“ sau locuințele de iarnă, rămăneau pustii și „bedelliștii“ cărora li-se mai zicea și „credințeri“, se simțeau în lemnăriile de scânduri ca în niște vile domnești. Aveau aer și largime destulă.

S'a întâmplat într'un an că la ziua Înălțării Domnului Târnavă Mare a dat năvală peste maluri și a năpădit întreagă „Sub Curtea“, silind pe locuitori să-și ridice cloveiele și să se refugieze în partea de sus a orașului.

„Diecii“ au trebuit să plece și ei deodată

cu gazdele și să se opoșască pe unde puteau. Mulți dintre dâșii s'au ocrotit pe la colegi, în lemnăriile gimnaziului.

„Bedelistul“ Sorian a luat și el sub aripile ocrotitoare ale bărcii sale doi confrăți întru latinească și le-a dat locuri bune de dormit între butucii rămași nearși din iarnă. Cei doi scăpați de înecul Târnavii erau Berian și Dobrean, mândrețioși fără pereche și de carte cam „niznai“. Trăgeau nește soamne prin lemnărie, de le pocneau urechile, iar când flămânziu, luau ulcicuțele și mergeau la Seminarul teologilor, la zeamă de cute și la fasole frecată. Făceau burta tobă, ș'apoi se lungiau iarăș printre butuci, la vorbă cu Morfeu, zeul somnului.

Dela o vreme Sorian băgă de seamă că tabla lui de țipău scade prea avan, ca mîncată de vârcolaci. După fiecare masă lipsiau câte două hârtane, cât șirincile de arătură. Și el, Sorian, bălat cruțător și ordonat, bine își măsura tabla, și cu brișca și cu sfoara, să-l iasă porțile pe toate cinci zilele sorocului de pâine.

— Măi drăcia dracului — făcu Sorian —; ce s'o fi întâmplat cu tabla asta a mea, că prea scade la repezeală? Iar s'or fi înuibat cloșanii în sărăcia asta de baracă! Inșă nu văd colții cloșanilor, că acest solu de dobitoace nu au cuțite, cum se pare că se macină țipăul

meu. Te pomenești că mă pilgesc inundații aștia ai naibii! !

Sorian s'a pus la pândă și cloșanii erau Berian și Dobrean. Au fost surprinși cu tabla de țipău în brațe și cu cărhanele în buzunare.

— Voi erați, patrioților? Umfla-v'ar smei să vă umfle! Am să vă denunț la clasistul nostru. Vă va arată el vouă Domnu' profesor Gheorghie Rațiu, ce înseamnă să hărtăniți pita altuia! Zis și făcut. A doua zi cei doi vinovați steteau cu ochii plecați în fața catedrei, așteptându-și pedeapsa lăcomiei.

Și pedeapsa a fost simplă și dreaptă. Pita mîncată nu mai puteau să-o restituie, înșă aveau să plătească păcatul furtului într'alt chip.

Bunul profesor Rațiu a luat creta zimbind și a scris la tablă cu litere frumoase, cetețe, următoarea propoziție românească:

„Berian și cu Dobrean au furat țipăul lui Sorian și l-au mîncat la Seminar cu fasole“.

Apoi s'a întors spre cei doi vinovați îngroziți și le zise cu glas blând, părintesc:

— Feții mei, altă pedeapsă nu pot să vă dau, decât să-mi traduceți pe latinește fraza asta, care cuprinde vina voastră. Cine mîncă să și lucreze. Aveți timp de un ceas. Dacă traduceți bine, vă scriu câte-o eminență faină în catalog. Dacă nu, accipiați câte-o secundă crăcănă. Am zis!

cuvine preotul vostru, care cu toată inima s'a pus în slujba sufletelor voastre. Ascultați-l și iubiți-l. Țineți la dânsul și ascultați-l sfaturile, ca mergând pe căile arătate de dânsul, să ajungeți odată să preamăriți pe Preasfânta Mamă alui Dumnezeu, în tovărășia sfântului vostru patron și protector, în patria celor vii, unde nu este durere, nici întristare, nici suspinare; ci bucurie fără de sfârșit.

Dr. N. Lupu

O serbare în Zau, jud. Turda

În ziua de 15 Nov. în comuna Zaul de Câmpie jud. Turda s'a făcut desvelirea monumentului eroilor căzuți pe câmpul de luptă. Pe piatra comemorativă sunt scrise numele alor 40 de eroi, în fruntea cărora stă un stejar, cari eroi și-au vărsat sângele pe diferite fronturi, pentru înfăptuirea României Mari.

În ziua de 8 Iunie 1928 dl Vasile Candrea fost prefect al acestui județ, a vizitat această comună și, între alte multe și folositoare sfaturi pe cari le-a dat sătenilor, a lansat și ideea ridicării unui monument de veșnică amintire acelor cari și-au jertfit viața pentru patrie și națiune. Domnia Sa a premers cu pildă bună, dăruind 1000 Lei și astfel punând baza unui fond, care fond s'a mărit prin venitul unei producțiuni teatrale cu tineretul, aranjat din partea preotului și învățătorului și cu diferite contribuiri din partea sătenilor fără deosebire de naționalitate.

D-lui Vasile Candrea și pe această cale îi aducem mulțumirile noastre, rugând pe bunul Dumnezeu să-l țină la mulți ani, ca și în alte locuri să poată fi și de aici înainte inițiator la astfel de fapte creștinești și vrednice de laudă.

Binecuvântarea acestui monument s'a săvârșit din partea domnilor preoți Alexandru Pop din comuna Răzoare și Nașcu Bogdan preotul localnic, în fața tuturor sătenilor și a învățătorilor din comunele vecine, aparținătoare cercului cultural Zau, întruniți aici în acea zi. Au vorbit celor de față părintele Alex. Pop din Răzoare, preotul reformat local Pavel Gyürék, Hirsch Geza, Ilie Lupașcu inv. dir. Valea Largă, și dl Giurgea inv. dir. Sânger, arătând vrednicile eroilor și contribuția lor la formarea și întregirea scumpei noastre patrii.

În urmă părintele locului Nașcu Bogdan mulțumește tuturor acelor cari au contribuit la ridicarea monumentului, rugând pe bunul Dumnezeu să le răsplătească însuși jertfa materială adusă, atrăgându-le atențiunea ca tot-

Cei doi măncai ce puteau să facă? S'au apropiat căne-cănește de tablă și, cu nasurile lungi de-un cot, s'au apucat să traducă. Le ieșeau sudorile pe frunți ca ciocchinele de struguri pe cracă. Unul spunea un cuvânt, celalalt întregea, dregea, corecta. Mai odihneau, mai începeau iarăș, până au ajuns la capăt. Și, la urmă, traducerea a ieșit așa:

„Berianus et Dobreanus furaverunt cipoum Soriani et manducaverunt cum fisiolo apud Seminarium“.

Când au isprăvit, clasa a izbucnit în hohote de râs, să ridice în slavă grinzile. Vinovații s'au făcut cârlig de jenași ce erau și Dobrean abia a mai putut gremujda:

— Domnule Profesor! Măcar să ne fi lăsat să facem traducerea tot în lemnărie, unde am mâncat țipăul; aici, în fața tuturor, ne vine să intrăm în pământ de rușine..!

— Așa vă trebuie, păcătoșilor! — le răspunde bunul domn Oheorge Rașiu.

deanna de câteori vor trece pe lângă aceasta piatră rece, să-și aducă aminte de sufletele acestora, cari își dorm somnul de veci pe diferite plaiuri străine.

Zaul de Câmpie.

Vasile Pârlea

inv. dir.

Câteva cuvinte pentru frații din America

Ori cât de departe suntem unii de alții, peste atâtea țări și mări, totuși unele lucruri ne sîn strâns legați unii cu alții. Și cari sunt aceste lucruri? Doar interesele de câștig, ori râvna după alte scaune mai înalte, ori doar alte lucruri deșarte? Ba nu, ci credința neschimbată în Dumnezeu și în biserica sa. Sentimentul național, și iubirea de neam și țară, care sunt celea mai de căpetenie virtuți a unui popor, pe care nu îl vor putea învinge nici un dușman, și nici chiar porțile iadului.

Aceasta iubire frățească este cu atât mai încheșată cu cât am trăit mai mult sub altă stăpânire streină, și asuprași de toți nemernicii Budapeștei.

Fraților, sunteți plecați de mult dintre noi, alții chiar de pe vremea aceea când noi românii din Transilvania nu puteam nici răsufla pe deplin românește. Iar azi, dacă ați vedea cu ochii (nu prin eșit) libertatea și manifestățiunile sentimentului românesc, cari te fac să crezi că ești pe altă lume! Atât la sate cât și la orașe, nu auzi decât vorba dulce românească, chiar și în celea mai maghiarizate orașe de pe vremuri, cu orice prilej de serbare națională, vezi drapelul treicolor fălăind pe toate casele și instituțiunile de stat, iar soldatul român defilează cu pași vioi, pe sunetul muzicii militare, care cântă marșuri și imnuri naționale, de gândești că te ridică de pe pământ. Iar când ai vreun necaz de trebuie să mergi la Solgăbirău, la Hisspanu ori la vreo judecătorie, nu-ți mai trebuie tâlmăciu, căci toți vorbesc în limba ta. Și ce e mai mult, îți crește inima când vezi pe bietul român cu plugușorul său că răstoarnă brazdă neagră în moșia grofului ungur de acum câțiva ani.

Toate acestea visuri împlinite, le poate dobândi un popor, care este înzestrat cu acelea trei virtuți de mai sus, și care cu plăcere constatăm că DV. le însușiți la tot pasul, spre întărirea credinței adevărate, și înaintarea culturii românești.

Cred că nu e nevoie să le amintim cu numărul și cu numele binefacerele DV. care le-ați făcut atât în timpul războiului cât și după rezboiu în acest scop.

Vrednică este de laudă și frumoasa faptă a Uniunii Societăților Române gr.-cat. din America, publicată în această gazetă „Unirea Poporului“ dela Blaj, No. 45 din 15 Nov. 1931, pentru care le mulțumim din inimă și noi cetitorii acestei vrednice gazete, care merită atâta cinsie și recunoștință.

Iduni

Cornel Bența

cantor

Turburări în Londra. În ultimele zile ale lunii Noemvrie Londra, capitala Angliei, a fost turburată și stropită iarăș cu sânge. Șomerii, oamenii fără lucru, aveau obiceiul de a se aduna înaintea oficiilor de plasare și acolo țineau cuvântări cerând ca guvernul să se îngrijească de ei. În ultimul timp guvernul l-a oprit să mai vorbească pe stradă și șomerii s'au răsculat contra polișiei. Fiindcă șomerii au început să arunce cu cărămizi în polișii, aceștia au pușcat asupra lor rânind douăzeci de inși.

Danțuri și danțuri

Sunt danțuri și danțuri: danțurile cinstite pe cari le joacă tinerii binecressuți în fața părinților lor, — și danțurile necinstite pe cari le joacă cei cari vreau să se desfăteze în „ponturi și figuri“ păcătoase.

Sunt danțuri și danțuri: învărtitele noastre măestrite, horele vesele, cari ne-au rămas dela strămoșii noștri ca o moștenire de neprețuit, — și sunt danțurile domestice, (sau mai bine zis țigănești, căci dela niște țigani vin), cari n'au altă țintă decât aceea de a strica datinile noastre frumoase.

Danțurile noastre naționale, cu mișcările lor mândre și line de horă (Hora în două părți, Frunza, Nuneasca, Floricica) și cu cele săltărețe pline de viață, oglindesc firea Românilor îndelung răbdător și îngăduitor, dar și iute și vesel.

Priviți o Horă, o Ardeleană, o Hațegană, un Călușer! Câtă frumusețe pentru ochiu, câtă plăcere pentru ureche, câtă desfătare pentru suflet, câtă viață nu se desprinde din figurile lor?! Cu cât gust ales sunt întocmite mișcările?! Nimic ce să-ți supere ochiul sau urechea. Totul înălțător! Dar oare putea-ar fi altcum? Nu! Ele s'au născut deodată cu strămoșii noștri plini de viață și de demnitate, înzestrați cu un gust ales pentru tot ce-i frumos, plăcut și bine.

Danțurile naționale, pe cari le-am putea numi oginda firii noastre, sunt adânc jicnite și lovite de niște venituri lăpădate, cari s'au învâlbărit pe la orașe și pe cari orașenii le numesc „danțuri moderne“. Câtă deosebire între aceste din urmă și între ale noastre! Ca între ceriu și pământ. Pe cât sunt ale noastre de frumoase, pline de viață și de demnitate, pe atâta sunt acestea de scârboase și de păcătoase. De altcum, după cum v'am mai spus odată în această gazetă, danțurile moderne vin dela niște faraoni de prin tufșurile Americii de Sud. Ele sunt ijdănite anume ca să aprindă poftele trupești, plăcerile neiertate: prin urmare sunt păcatul însuș. Iar după cum spune Doctorul Bernard dela Paris, unul dintre cei mai învățați medici din lume, aceste „voalțere“ duc la o mulțime de boli de nervi, la nebunie, la pierderea graiului, la tremurări mari și chiar la imputinarea nașterilor.

Ce scârboasă e apoi haina dansatoarelor moderne? Subțire, scurtă, eroită, paremi-se de un căldărar și nu de o croitoreasă. D'apoi muzica, cântările, după cari se fac ponturile și figurile acestea țigănești? Pare c'ar fi un micrăit desnădăjduit.

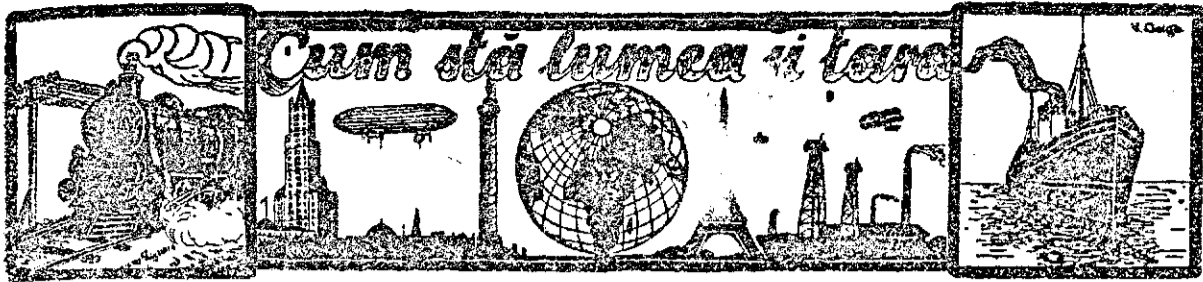
E greu, ca niște tineri, cari joacă danțurile moderne, să-și păstreze întreagă curătenia sufletului, căci, dupăcum mărturisesc cei mai vestiți doctori, aceste danțuri nu sunt altceva decât o gădilire păcătoasă, niște pipăituri ne-cuviincioase, păcatul însuș.

Ar fi un lucru foarte frumos, creștinesc și patriotic, dacă domnii dela noi, mână'n mână cu țărani, ar căuta să stărpească danțurile moderne, dând cinstea ce li-se cuvine danțurilor noastre naționale. La Blaj a început deja o astfel de mișcare. Școlarii, pe lângă danțurile naționale ardelenesti, mai învață, sub conducerea tinărului profesor de educație fizică, Ioan Rinea, o mulțime de danțuri din Moldova, Muntenia și Basarabia. Sunt și danțurile naționale un mijloc de a ne uni mai strâns între noi, toți românii, din toate colțurile țării.

(iv)

Iubiți cititori!

Nu uitați să trimiteți profilul abonamentului la toate!

Ecouri din parlamentul țării

Discuții infocate la Mesaj — Ce spun diferitele partide despre greutățile țării — Partidele de opoziție nu vor vota bugetul — Răspunsul guvernului — Incheiere

Până în săptămâna trecută deputații și senatorii au discutat pentru formularea răspunsului la Mesaj. Mesaj se numește cuvântarea pe care o citește M. Sa Regele, ori în lipsa sa prim-ministrul, la deschiderea fiecărei ședințe a parlamentului. În Mesaj se cuprind toate necazurile țării precum și legile prin care să se înlăture acele necazuri. Deputații și senatorii trebuie să dea o Adresă, — un răspuns, la acest Mesaj prin care arată M. Sa Regelui că vor lucra pentru îndeplinirea celor cerute în Mesaj.

Adresa sau răspunsul acesta îl fac cei cari conduc discuțiile din parlament, iar deputații și senatorii o votează care vreau, care nu, nu. Înainte însă de a se vota această Adresă la Mesaj, fiecare partid, printr'un vorbitor ori mai mulți, își spun părerea lor asupra stării de lucruri din țară. Aceste declarații fac ca discuția la Mesaj să fie foarte importantă, căci din ele se văd toate greutățile țării și felul cum fiecare partid le-ar înlătura. Iată de ce dăm și noi acum declarațiile fiecărui partid, pe scurt, cum ne îngăduie locul din gazetă.

Național-țărăniști.

În numele partidului național-țărănesc a vorbit dl. I. Mihalache. Dsa declară prin scrisoarea care o citește că „partidul național-țărănesc reînnoește omagiile sale față de M. S. Regele”. În ce pe privește respectarea constituției, partidul dsale este pentru respectarea ei, ceea ce nu prea face guvernul.

Starea financiară și economică a țării în cele șase luni de când guvernează dl. N. Iorga s'a înrăutățit. Guvernul greșește când pune în funcțiunile de prin județe și comune, oameni cari n'au trăit în partea locului. Aceștia nu pot înțelege necazurile oamenilor și deci nu le pot fi de nici un ajutor.

„Partidul național țărănesc ține să sublinieze, în special, nevoia de a se acorda armatei importanța cuvenită, continuându-se politica guvernului național-țărănesc care, prin creditele acordate pentru nevoile ei, a întărit apărarea națională.”

Învățământul primar este pus în mare primejdie, prin aceea că guvernul va pune în seama comunelor să plătească ele jumătate din leșile învățătorilor. După ce vorbește și despre politica externă a guvernului Dsa declară că „urmând părerile sale, partidul național-țărănesc votează contra proiectului de răspuns la Mesaj”.

Ce declară partidul național-liberal. (ducist).

Din partea partidului național-liberal (ducist) au vorbit mai mulți deputați; Noi vom spune câte ceva numai din ceea ce a spus dl. I. G. Duca, președintele acestui partid înainte de a trece la alte chestiuni, dl. I. G. Duca explică și acum că între partidul

dsale și guvern nu mai este nimic. Toată înțelegerea n'a fost decât pentru alegeri.

Trecând la greutățile cari apasă țara și judecând felul în care vrea guvernul să le înlătore, dl. Duca declară că partidul național-liberal nu aprobă felul de conducere a guvernului.

Dsa întreabă de ce nu s'au luat măsuri mai înțelepte și întregi încă din Iulie contra crizei de bani. „Deoarece ați recurs numai la jumătăți de măsuri, ne găsim azi într'o situație și mai grea care în mare parte se datorește tocmai faptului că nu ați luat din vreme măsurile care trebuiau să fie luate.”

Mesajul Regal nu-l putem vota:

Întâi pentru că este în contradicție politica Dvoastră cu tot ce credem noi că ar trebui să se facă în aceste grele împrejurări pentru binele țării.

În al doilea rând pentru că Mesajul dvoastră anunță o mentalitate — felul de a înțelege lucrurile — împotriva căreia noi ne-am ridicat de mult, aceea că fiecare guvern să vie și să răstoarne tot ce s'a făcut înainte.

Dar mai este încă un motiv mai însemnat poate decât toate celelalte. Domnule prim-ministru, dvoastră ați spus: *în această țară pe deoparte sunt eu, ultima nădejde, de partea cealaltă haosul, (confuziune, dezordine).*

Dl. Duca protestează contra acestei declarații și spune: „În această țară există o constituție și partide politice pentru a asigura aplicarea ei normală și cinstită.”

Ce spune dl. Dr. N. Lupu.

Vorbind în numele partidului țărănesc dl. Dr. N. Lupu, se declară dela început contra felului cum crede guvernul că va putea înlătura răul.

Dsa spune: Avem o criză monetară. Banul nostru trebuie acoperit cu valorile naționale, pe cari le produce pământul. Atâta vreme cât lumea capitalistă nu-și va găsi un alt mijloc de schimb decât cel al aurului, nu va scăpa de mizerie.

În ce privește cauza că am ajuns acum să facem concesiana datorilor agricole, dl. Lupu spune că ea se datorește partidului liberal, care prin politica financiară dusă după război ne-a adus la starea de astăzi. Dacă în locul creditului industrial se făcea creditul agricol, dacă în loc de taxe prea mari s'ar fi lăsat bucatele libere la export, n'am fi ajuns în starea de azi. Greutățile zilei de azi trebuie înlăturate în timp scurt nu în 20 de ani cum vrea guvernul.

„Să avem curajul de a pretinde să ni se reducă datorile în raport cu puterea noastră de plată.”

În continuare dl. Lupu învinuiește guvernul că nu se conduce după constituția țării care trebuie să fie sfântă și pentru Rege și pentru popor

Cuvântul partidului poporului.

În numele partidului poporului a vorbit la Camera dl. Oct. Goga, iar la Senat dl. mareșal Averescu.

Din declarațiile domnilor lor reese, că partidul poporului nu prea are încredere în reușita acestei guvernări. Dl. Goga numește legea conversiunii datorilor o lege, care va îndemna la revoluție.

Dl. mareșal Averescu în Senat a cerut dlui prim-ministru să-i răspundă la o întrebare asupra „activității din trecut ca ministru de finanțe a dlui C. Argetolanu precum și a activității dsale în guvernul de acum”. La această întrebare dl. Iorga a răspuns, că nu poate fi răspunzător de ceea ce a făcut dl. Argetolanu în trecut iar acum se dovedește a fi bun.

Ce spune dl. A. C. Cuza.

Declară dela început, că râde de cele mai multe din declarațiile făcute de diferitele partide. Dsa crede, că guvernul este tare și că lucrează după constituție. Deci partidele să n'albă nici o grijă.

Pentru criza în care ne sbatem dsa crede, că leacul nu poate fi altel decât următoarele măsuri: desăvârșirea reformei agrare, restabilirea circulației monetare (umblarea banilor între oameni), oprirea importului mărfurilor de lux, ieftinirea traiului, oprirea speculei bancare și altele.

Ca încheiere dsa cere ca guvernul să scoată pe toți jidovii din slujbele statului.

Partidele din opoziție nu vor vota bugetul.

După ce s'a votat Adresa de răspuns la Mesaj, cu 145 voturi pentru și 5 contra, s'a pus în discuția parlamentului proiectul de buget. Se știe, că bugetul făcut de dl. Argetolanu este cu totul diferit de bugetul anilor trecuți.

Bugetul cuprinde la cheltueli și venituri suma de 25 miliarde lei, adică cu 14 miliarde mai puțin ca cel din anul trecut. Aceste reduceri mari s'au făcut, tăindu-se din nou leșile funcționarilor și reducându-se sumele de cheltulală dela ministere. Punându-se în discuția camerei, dl. Victor Slăvescu (liberal) combate felul cum a făcut dl. Argetolanu bugetul. Dsa a scris în unele locuri venituri, cari nu se vor întâmpla. În altă cuvântare dl. Duca declară, că partidul liberal nu va vota nici bugetul.

Mulți deputați au fost contra raportului pe care l-a citit dl. Corteanu. Dsa spunea în raport, că s'au tăiat armatei mari sume. Din această cauză soldații vor trăi de acum și mai necăjiți, iar instrucția se va face și mai slab. Partidul liberal cere reducerea dărilor și a celorlalte taxe.

În zilele acestea discuțiile continuă asupra bugetului și a altor legi legate de buget, care, după cum spune guvernul, toate trebuie votate până la Crăciun.

Răspunsul guvernului.

La toate atacurile partidelor din opoziție au răspuns dnii N. Iorga și dl. Argetolanu. Dl. Argetolanu a arătat, că legea conversiunii datorilor nu este o lege aducătoare de revoluție, cum crede dl. Goga, ci este o lege, care va feri plugarii de o totală nimicire.

Dl. N. Iorga răspunzând celor cari spun că n'are un program de guvernământ, se întreabă: „N'am program? Dar scrisul meu și lidelle mele? 40 de ani în serviciile patriei nu reprezintă nimic? Am ales totdeauna omul fără program, pentru că omul în legătură cu lipsa, poate da atâtea programe de câte are țara lipsă”.

În ce privește constituția țării dl. N. Iorga

declară, că știe mai bine decât mulți ce înseamnă și cum trebuie respectată! Asigură pe deputați și senatori, că n'a călcat constituția și nici nu va călca-o.

Dsa spune „eu servesc pe Domnul (Regele Meu)”.

„Vorba multă e pentru cei cari caută să-și amețească sufletul. Eu n'am nevoie să-mi amețesc sufletul.

Incheiere.

Din ceace am înșirat mai sus reese că în parlamentul țării nu prea bate vânt de pace. Guvernul se crede tare de tot și tae și spânzură, fără să prea bage în seamă pe celelalte partide, iar acestea, având alte păreri decât ale guvernului, aruncă scânteii de mânie. De s'ar împlini barem vorba aceea veche; când doi se ceartă al treilea câștigă. Or trebuie să câștige pe poporul cel apăsător de necazuri. Dar din păcate, la asemenea lucrări s'a dovedit totdeauna, că numai pacea și buna înțelegere au adus roade bune: ușurare și îndreptare pentru cei mai de jos.

Din Rachiș jud. Sălaj

— Un fiu își omoară pe tatăl său —

În 3 Noemvrie a. e. în comuna Rachiș, județul Sălaj, fiul lui Șoca Ioan a Nuțului lui Ioan cătana cu lovituri de săcure a omorât pe tatăl său. Fiul ucigaș este deținut și dus la parohetul din Zălau. Cauza acestei crime fioroase este lăcomia după avere, pe care tatăl ucigașului fiu nu a voit să i-o dea toată până trăește și, după mai multă ceartă ca să ajungă la avere mai îngrabă, iată că a ucis pe tatăl său.

Ce folos va avea de avere după fapta săvârșită, o știe ori și cine. Fiul ucigaș își va lua răsplata aici pe pământ, iar în ceea lume va fi dat gheenei, unde va fi vecinic în torturile iadului.

Porunca a 4-a spune să cinstești pe tatăl-tău și pe mamă-ta, ca să trăești mult și bine pe pământ. Ce bine poate să aștepte acel copil care nu cinstește pe părinți? Și, vai, mulți sunt cari se abat dela aceasta poruncă dumnezească!

Cu deosebire după războiul cel mare așa este de stricată lumea, ca nici odată. Rar, de tot rar putem vedea armonie între tată și fiu și între mamă și fată.

În foarte multe locuri numai ceartă, bătăi, ba și omoruri vedem, de gândești că suntem la sfârșitul lumii. Și ce folos că va dobândi omul lumea toată, dacă i-și va pierde sufletul? Acei fii cari nu cinstește pe părinți, ce fericire pot să aștepte dela Dumnezeu, atât pe pământ cât și în ceriuri?

În loc să ajute fiii pe părinții lor, și în loc să-le mulțumească, pentru-că i-au crescut, i-au ferit de foc și de apă, și le-au dat viața, îi înjură și bat, ba cutează a le chiar și răteza capul cu săcurea.

Nu au fost așa stricați oamenii înainte de război. Trăiau mai fericiți, mai îndestulați și muncea tatăl împreună cu fiul, și fericirea cerească era în casele lor. Azi fiii sunt pretenzivi față de părinți și batjocoritori, pretind dela părinți să-le dea avere atâta că ei să nu fie nevoiți a munci. Astfel sunt timpurile de azi — și rele sunt! Pentru aceste și multele păcate, trimite Dumnezeu pedeapsă asupra oamenilor.

Deci întoarce-văți fii depe căile rele și cinștiți pe părinți voștri, ca să trăiți mult și bine pe pământ.

Chichiș la 9 Nov. 1931.

Ștefan Varga

Invățător

A murit un preot după inima lui Hristos

Sosind acasă dela școală, aflu pe masă un anunțiu funebrel, adică o scrisoare cuprinsă de margine cu negru, în care mi-se aduce la cunoștință moartea prea de vreme a *părintelui Valeriu Opreșiu, preot gr.-cat. în Făgăraș*, mort, după scurte suferințe în 6 Decembrie, în al 49-lea an al vieții, al 23-lea an al preoției și al 12-lea al văduviei.

Vă mărturisesc sincer că am rămas foarte mișcat de moartea atât de neașteptată a părintelui Valeriu, care a fost un preot cum rar să mai afli și cum poate nici cele mai fericite popoare nu prea au.

Imi aduc aminte de când era în seminarul din Blaj. Avea o purtare de fată mare și era de o hărnicie cum rar să mai vezi. Ne era profesor de dogmatică I. P. S. Vasile al Blajului. Cartea din care trebuia să învățăm încă nu era tipărită. Trebuia să o decopiem. Cine să ni-o decopieze, ca să o avem la vreme și să fie bine și frumos scrisă? Valeriu Opreșiu. Și a scris-o așa, dupăcum am dorit. Și nici odată nu ne-am înșelat în așteptarea noastră.

Nu m'am mai întâlnit cu el decât pe când era văduv, la un 3—15 Mai în Blaj, că avea copile la noi la școală. Auzisem însă despre el că, îndată dupăce a văduvit, n'a luat nici o femeie la casă, pentru-că avea 5 fetițe și nu voia să se compromită. S'a apucat și a fiert el însuși, și-a cumpărat o mașină de cusut și a început a se învăța a coase la ea, că bani nu avea să plătiască la cusătoreasă. Rând pe rând așa de bine s'a învățat a coase încât făcea el, nu numai albituri ci și hăinițele copilelor sale.

Întâlnindu-mă cu el la Blaj, l-am întrebat dacă e adevărat ceace am auzit. Mi-a spus că da, pentru-că ce era să facă altceva. Tot atunci mi-a povestit cum mergea el de multe ori iarna, noaptea, singur singurel, dintr-o comună într'alta, — că avea două parohii pe atunci — ca să împărtășească bolnavii, și cum nu putea străbate de zăpadă. Întrebându-l dacă nu i-a fost frică de lupi, mi-a răspuns: „Cum să-mi fie frică? Ori nu era cu mine Domnul?”

Nu știu ce boală i-o fi curmat firul vieții, atâta însă văd că a fost împărtășit cu sfintele taine, dupăcum era și firesc, după o viață atât de miunată.

Bătrâna lui mamă și cele 5 orfane șă se mângăie cu aceea că Dumnezeu a avut lipsă

de un preot bun în lumea cealaltă, de aceea-l-a chemat atât de lute, la abia 49 ani de viață, la sine Astăzi, când atât cel dela cărma țării cât și credincioșii își cam bat joc de preoți, părintele Valeriu s'a mutat la celea veșnice, ca să fie în apropierea marelui său arhieru, Isus Domnul.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Figuri cu aeroplanul la 12 metri înălțime. În 30 Noemvrie pilotul englez Langmore a reușit să facă ceva foarte minunat. Urcat într'un aeroplan, el a făcut figuri din cele mai grele. Minunăția cea mare stă însă în aceea că aeroplanul era numai la 12 metri înălțime.

Intre guvernul bulgar și jugoslav.

Intre guvernul bulgar și cel jugoslav (sârbesc) s'au schimbat unele scrisori nu prea îmbucurătoare. S'a întâmplat anume, că acum două săptămâni, niște turburători ai ordinei au făcut manifestație la Sofia (Bulgaria) contra Jugoslaviei. Cu această ocazie s'au produs chiar ciocniri în fața palatului jugoslav. Guvernul jugoslav a cerut celui bulgar să răspundă ce s'a întâmplat. Bulgarii au răspuns, că le pare rău de ceace s'a întâmplat și că cei vinovați vor fi pedepsiți.

Vapor împotmolit. Vaporul american „Trader”, care se afla în drum pe întinsul apelor, fiind cuprins de o ceață mare, s'a împotmolit în nisipul regiunii Hent. Cerând ajutor, au plecat îndată două vase de ajutor. După mai multe ore de muncă grea, vaporul englez a fost seos și pus pe linie de plutire. Grija bună a ferit orice spărtură așa încât vaporul își continuă drumul ca și când n'ar fi avut nici un necaz.

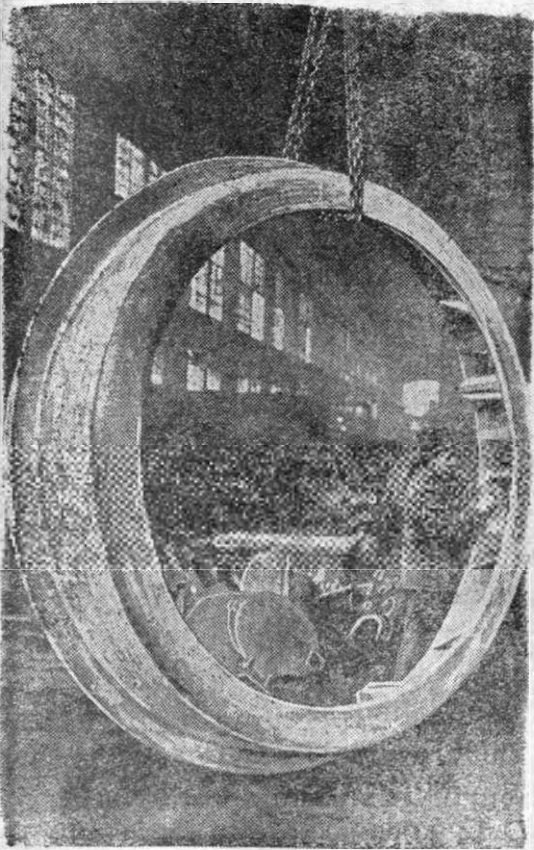
Revoluție și hoție. Poliția ungurească a descoperit în săptămâna trecută o mare organizație de hoji revoluționari. Până acum s'au arestat aproape cincizeci de persoane. Din declarațiile acestea reese, că revoluționarii aveau de gând să facă, în ziua de 28-

Un muzeu de mare preț

La Paris acuma s'a isprăvit expoziția colonială, adică arătarea tuturor produselor mai de seamă pe cari le-au produs în cursul vremurilor coloniile, — adică țările subjugate în alte continente (Africa, America, Australia, America) de Franța — mai ales de când sunt sub oblăduirea Franței. Lumea a rămas uimită de cele văzute la această expoziție. Ca să rădă drept muzeu, în care să se păstreze cele mai de seamă obiecte din colonii.

Inel care nu arde

De sute de ani se străduiesc oamenii învățați să pregătească materie de aceea pe care focul nu o să atace și nu o să mistuiască. De astfel de materie au mare lipsă, în deosebi fabricile cele mari, ale căror cuptoare îngrozitoare nimicesc orice materie. Un inginer german a găsit de curând o astfel de materie, pe care focul nu o poate nimici. Această materie a turnat-o într'un cerc, al cărui diametru (lățimea cea mai mare a cercului) este de 3 metri și jumătate, un inginer german.

Noemvrie, o încercare de revoluție. Ei aveau de gând să omoare pe vre-o cinci dintre conducătorii de azi ai țării și, în lipsa acestora, să pună stăpânire pe conducerea țării. Interesant este faptul, că ei nu plănuiau să fie conducătorii țării decât pe o zi două, atâta timp cât să poată lua toți banii dela Banca Națională și dela alte bănci din Budapesta, lată deci un nou fel de hoji, cari ar face revoluție numai să poată fura.

Acceleratul dela Chișinău s'a răsturnat. În ziua de 30 Noemvrie acceleratul de Chișinău s'a răsturnat în apropiere de tunelul Chijala. Cauza răsturnării trenului a fost, că s'a mișcat pământul din cauza prea multei ploii. S'au răsturnat trei vagoane. Focarul și mecanicul locomotivei precum și alte câteva persoane au fost rănite, stricându-se și linia pe o distanță destul de mare așa încât trenurile acum merg pe alte linii.

Barcă răsturnată în Dunăre. Într'una din zilele trecute, nouă lucrători din portul Brăila au plecat cu barca pe Dunăre, ca să se ducă la un vapor unde aveau de lucru. De abia ajunși pe valurile apei, veni pe Dunăre un remorcher, care făcu mari valuri. Valurile mari au răsturnat barca și toți cei nouă au căzut în apă. Unul din ei, cunoscând bine meșteșugul înotului, a scăpat pe alți șase din cei nouă. Doi înși s'au înecat.

Banditul Polisciuc la lucru. Banditul Polisciuc, despre ale cărui isprăvi am mai scris în gazeta noastră, în ultimul timp a fost prins și dus la închisoare. Omului nu i-a plăcut se vede închisoarea și, într'o bună zi gardienii au aflat că Polisciuc nu mai e în chilia lui. Ba încă în zilele acestea a și făcut o ispravă destul de îndrăzneată. În marginea comunei Jucica de lângă Cernăuți se află de-

pozitele de uleiuri ale lui Wolf Rechter. Seara la orele 8 Wolf Rechter lua în seamă, de la funcționarul său Domanski. Deodată apar în birou doi înși mascați și zic „măinile sus”. Funcționarul Domanski a ridicat mâinile iar Wolf a înlemnit de frică. Bandiții l-au împușcat și au luat 13.015 lei câți se aflau în cassa de bani! După aceea a spus Domanski că i-se pare că șeful bandei era Polisciuc.

Gandhi se întoarce în India. Gandhi conducătorul naționaliștilor indieni se pregătește de plecare spre casă. Din Londra a și plecat. El se va opri la Paris pentru întâlnirea cu câțiva prieteni și pentru cunoașterea acestui oraș al frumuseții. Ba se vorbește încă și de o trecere a lui Gandhi prin Roma. Se scrie prin gazetele cele mari că Gandhi ar vrea să ceară o audiență Preafericitului Papa Piu XI. Cu acest prilej se vor discuta multe lucruri cari privesc viața bisericii catolice din India.

Ucraina se va deslipi de Rusia? Firmele comerciale engleze cari țin legături cu Ucraina, au cerut guvernului englez să intervină pe lângă guvernul bolșevic să le dea garanții deosebite. Ei cer aceasta într'ucât Ucrainenii sunt tot mai puțin supuși conducerii bolșevice și s'ar putea întâmpla la o despărțire de Rusia firmele să piardă. Guvernul englez a dat un răspuns uimitor. A spus comercianților englezi cari au de lucru prin Ucraina că să fie cu băgare de seamă căci Ucraina ori când se poate deslipi de Rusia sovietică. Această deslăpire a Ucrainei de Rusia ar fi cea mai mare fericire pentru noi Români, pentru că am scăpa de vecinătatea Rusiei.

Deponenții băncii Blank. Cetitorii noștri au fost anunțați la timp, că, datorită crizei care stăpânește în lume Banca, Blank a fost silită să se închidă. Cei cari au bani depuși la astfel de bănci închise sunt foarte neliniștiți. Deponenții băncii Blank s'au adunat și în zilele acestea la București și au cerut ca cei mai mari să aibă de grijă ca oamenii să nu-și piardă banii. Ei mai cer ca să conducă banca tot Aristide Blank, care, pentru cinstea înaintașilor, se va strădui să scoată banca din prăpastie.

Lira sterlină iar a scăzut. În săptămâna trecută Lira sterlină a suferit din nou o scădere în valoare. N'a mai valorat la Paris decât 83 franci ceea ce ar face în bani de ai noștri cam 520 de lei. Cu scăderile de mai înainte lira engleză a scăzut aproape la valoarea jumătate.

O țară, care vinde ouă multe

Ce poate ajunge o țară prin știință, cinste și vrednicie

Departe dela noi, în părțile de apus—miază noapte este o țară, cu pământ puțin, dar cu oameni mulți. E Olanda, care ținând seamă de întinderea pământului, are cei mai mulți locuitori dintre toate țările din lume.

Având locuitori mulți, îi trebuie și hrană multă: făină, legume, carne, lapte și ouă.

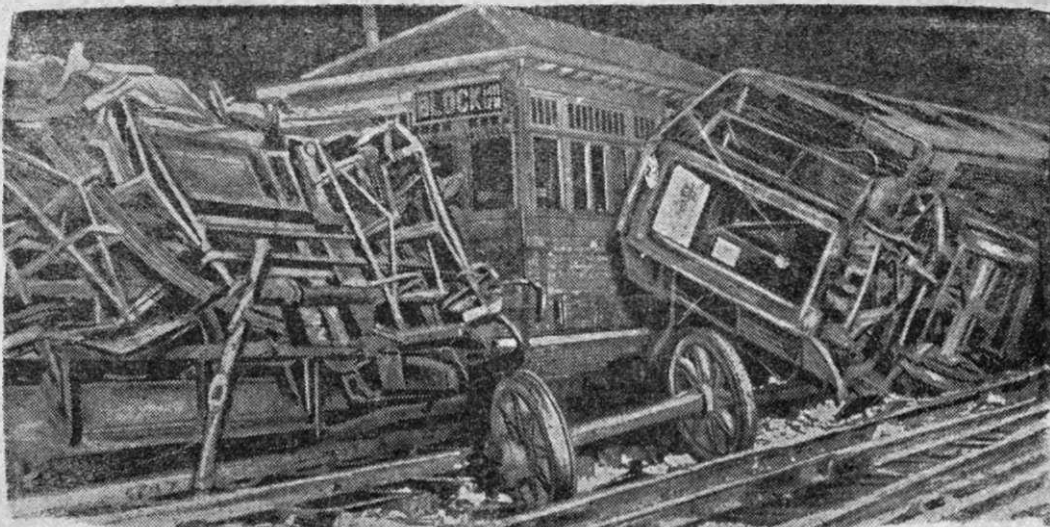
Mare parte din hrană, mai ales ouă, trebuia să le cumpere din alte țări. Așa într'un an a cumpărat numai ouă de câteva milioane lei.

Conducătorii țării, văzând aceasta stare de lucruri, au început să-și bată capul și să încerce fel și fel de măsuri, prin cari ar putea ajunge să nu mai cumpere ouă din alte țări. Au schimbat soiurile de găini pe cari le aveau cu altele ouătoare și pe acestea au început să le îngrijească cât se poate de bine. Au cercetat stările din alte țări și tot ce au găsit bun, au dat poruncă să se facă și în țara lor. Au întocmit învățături despre felul cum trebuie păstrate ouăle, cum trebuie alese și pachetate. Și oamenii au ascultat. Au ținut seamă de toate învățăturile pe cari le-au primit și urmarea a fost, că nu mai sunt siliți să cumpere ouă din străinătate, din contră pot să și vândă.

Olanda, care în anul 1906 era silită să cumpere ouă în preț de câteva milioane, azi vinde altor țări ouă în preț de patru miliarde șase sute douăzeci și patru milioane lei.

În țară se folosesc anual ouă în preț de două miliarde șapte sute douăzeci de milioane lei. Din acești bani, 90 de procente intră în punga agricultorilor.

O groaznică nenorocire de trenuri

Înainte cu o săptămână s'au ciocnit în gara Wavre-Saint-Catherine din Belgia două trenuri accelerate, în urma unei neglijențe a unui impiegat. Trenul accelerat care venea dela Bruxelles, capitala Belgiei s'a ciocnit cu cel care venea dela Lille-Antwerpen de așa, încât iată ce s'a ales din vagoanele dinainte. Din fericire n'au murit decât două persoane, 17 au fost grav rănite, iară 40 mai ușor.

Olandezii au două legi bune: legea importului, adică a cumpărării de peste graniță și legea exportului, adică a vinderii peste graniță. In acestea legi e cuprins și regulat și negoțul cu ouă.

Este și un birou pentru controlarea ouălor. Prin acest birou trec în fiecare lună 40—50 milioane de ouă. Tot acest birou se îngrijește ca peste graniță să nu treacă numai ouă bune. De aceea ouăle se aleg după mărime, după greutate și după vechime. Și se împărțesc în patru feuri de ouă: 1. Ouă proaspete de o zi sau două. 2. Ouă păstrate la răcitoare. 3. Ouă păstrate în apă de var sau cenușă. 4. Ouă mai vechi de 7 zile. Fiecare fel de ou se alege după mărime și greutate. Se pune pe el o stampilă, de pe care se poate ceti, ce greutate și ce mărime are și cine e proprietarul.

Ouăle se pachetează în lăzi și pe fiecare ladă să scrie câte ouă cuprinde, ce fel de ouă sunt în ea și dela cine sunt. Astfel cel ce cumpără ouăle știe de pe ladă ce fel de marfă cumpără.

In felul acesta prin cuminența conducătorilor și prin ascultarea și hărnicia gospodarilor, Olanda a ajuns să vândă ouă în toate țările vecine și să fie plătite cu preț foarte bun.

Redactor: IULIU MAIOR.

AVIZ

Ou onoare se aduce la cunoștința onoratului public că membrii cooperativei „Ajutorul” din Blaj în adunarea generală ținută la data de 8 Martie 1931 au hotărât dizolvarea acestei cooperative, însărcinând de subsemnații cu lichidarea.

In această calitate rugăm pe acele persoane cari ar avea ceva de reclamat dela susnumita cooperativă, să-și anunțe pretensiunile în scris pe adresa oricărui dintre subsemnați în termen de cel mult 30 de zile de la data prezentei publicații, cunoscând că reclamațiile venite după expirația acestui termen nu se vor mai lua în considerare.

Lichidatori:

(40) 1—3

Toma Cocișiu m. p.
Avram Vasile m. p.

BLAJ, Regele Ferdinand 53.

Casă de vânzare

4 camere, bucatărie, dependințe, Grădină și 1 cameră, bucatărie.

In loc de numărare primesc libel de depunere „Albina”.

Adresa: A. RADU Cluj. Donat 30.

2-3

A apărut noua edițiune a LITURGHIERULUI

Crudo 250 Lei
Legat întreg în pânză, aurit 340 „
LIBRARIA SEMINARULUI — BLAJ

In zilele acestea lese proaspăt dela tipar

Calendarul dela Blaj pe 1932

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor Duminecilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*învățatură și petrecere*” cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, apoi povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea

Mai ieftin ca totdeauna!

In acest an plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am statorit prețul calendarului popular, mai mic ca totdeauna. Și omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț așa de neînsemnat.

Prețul calendarului popular Lei 15. — Cu atâta se capătă dela noi, cine îl cumpără la fața locului, în cancelaria noastră. Prin poștă, pentru poștă și împachetare, 2 Lei mai mult. Total 17 Lei.

Prin poștă trimitem numai după primirea sumei de 17 Lei. Acești bani se trimit cu mandat postal la adresa de mai jos. Dacă se cer 20 calendare pe-o singură adresă, posta o plătim noi în cazul acesta fiecare cumpărător are calendarul cu 15 Lei acasă la dânsul, pe masă!

Cu ramburs și pe așteptare, nu putem trimite calendare!

Cine dorește să aibă calendar frumos și ieftin, să grăbească să-și comande Calendarul dela Blaj, care-i prietenul cel mai bun al fiecărui creștin.

Prețul calendarului se trimite cu mandat postal la adresa:

**„UNIREA POPORULUI” pentru calendar
Blaj, Jud. Târnava-mică**

Cărți de învățatură și petrecere

La Librăria Seminarului Teologic din Blaj se află de vânzare următoarele cărți scrise pe înțelesul tuturor de Alexandru Lupeanu-Melin, directorul gazetei „Unirea Poporului”:

Sămânța viitorului, îndemnuri

luminoase pentru părinți, cum să-și crească copiii în frică lui Dumnezeu, spre binele lor și al neamului Lei 3—

In pragul vremii, învățături

pentru săteni în timpul de prefaceri prin cari a trecut lumea dela războiu încoace 10—

Blajul istoric în icoane sau

oglinzi în care se vede întreg trecutul de jertfe și de lupte al vestitului orașel românesc dela îmbinarea Târnavelor 10—

Sufletul Blajului o cuvântare

lămurită, în care se arată sufletul creștinesc și româ-

nesc pe care l-au avut arhleriei și cărturarilor cei mari ai Blajului 8—

Copiii în războiu, povestiri du-

ioase din zilele pline de dureri ale marelui războiu 2—

Cârlig vinde pe Suru, piesă

de teatru pentru reprezentațiile de prin sate, plină de haz, care face multă voie bună 5—

De pe Secaș, poezii populare

foarte vechi, culese în comuna Roșia de Secaș de un cărturar de de mult 8—

Cartea Crallor sau cântecele

irozilor la Nașterea Domnului 10—

Banii se trimit prin poștă, pe înainte, cu mandat postal, adaogându-se și câte 2—3 lei pentru poștă de fiecare carte dacă se cer separat. Toate cărțile împreună 60 Lei și poșta o plătește librăria.

Se cer dela

Librăria Seminarului Teologic, Blaj